

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2006-09-26

Närvarande: f.d. regeringsrådet Bengt-Åke Nilsson, regeringsrådet Stefan Ersson och justitierådet Lars Dahllöf.

Skatteavtal mellan Sverige och Österrike

Enligt en lagrådsremiss den 14 september 2006 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (1992:858) om dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och Österrike.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Cecilia Bohlin.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

I lagens första paragraf föreslås en ändring som innebär att dubbelbeskattningsavtalet mellan Sverige och Österrike, i den ändrade lydelse som det erhållit genom ett den 21 augusti 2006 undertecknat protokoll, skall gälla som lag här i landet.

Den ändrade lydelsen innebär en utökad rätt för Sverige att beskatta kapitalvinst som förvärfas av någon som tidigare har haft hemvist i Sverige.

Enligt punkt 2 i förslaget till ikraftträdandebestämmelser skall lagen tillämpas på inkomstskatt som tas ut på grund av avyttring av tillgång som sker den 1 januari 2007 eller senare. I punkt 1 har, med hänsyn

till att det är oklart när protokollet kommer att träda i kraft, föreslagits att lagen skall träda i kraft den dag regeringen bestämmer.

Bestämmelsen om ikraftträdande har alltså utformats på ett sådant sätt att det kan bli fråga om retroaktiv tillämpning av de nu föreslagna bestämmelserna. Enligt 2 kap. 10 § andra stycket regeringsformen är retroaktiv skattelagstiftning ej tillåten, om inte riksdagen finner att särskilda skäl påkallar en sådan tillämpning. Frågan är då om det föreligger sådana skäl i detta fall. Det faktaunderlag som redovisats i remissen är enligt Lagrådets mening mycket knapphändigt. Det är också så att det i situationer där s.k. stopplagstiftning inom skatteområdet övervägs ibland kan vara svårt att få fram ett i alla avseenden fullödigt underlag. Även med detta beaktat anser Lagrådet emellertid att det faktaunderlag som redovisats i remissen inte utgör tillräcklig grund för att anse att sådana särskilda skäl skulle föreligga som enligt 2 kap. 10 § andra stycket regeringsformen ger utrymme för retroaktiv skattelagstiftning.

Vid en bedömning av om det i detta fall föreligger särskilda skäl att medge retroaktiv skattelagstiftning bör också beaktas att även det remitterade förslaget ger ett inte obetydligt utrymme – fram till den 1 januari 2007 – att genomföra avyttringar där kapitalvinsten inte beskattas i Sverige. Mot den bakgrunden finns det skäl att anta att en retroaktiv tillämpning av de föreslagna bestämmelserna har en begränsad betydelse som hinder för icke önskvärda skatteundraganden.

Enligt Lagrådets mening är det emellertid möjligt att utforma förslaget på ett sådant sätt att det principiella förbudet mot retroaktiv tillämpning av skattelagstiftning inte åsidosätts. Den omständigheten att det för närvarande är oklart när protokollet om ändring i dubbelbeskattningsavtalet blir gällande och folkrättsligt bindande mellan Sverige

och Österrike och att detta kan komma att ske efter den 1 januari 2007 utgör i princip inte något formellt hinder mot att låta lagen träda i kraft den 1 januari 2007. Mot bakgrund av att protokollet undertecknats av ländernas regeringar och att man där enats om att bestämmelserna skall bli tillämpliga på avyttringar som sker den 1 januari 2007 eller senare bör en sådan lösning kunna vara acceptabel i detta fall. På det sättet skulle man undvika eventuell retroaktiv tillämpning av bestämmelserna. Skulle parlamentet i någon av de avtalslutande staterna inte godkänna protokollet och detta därför inte träda i kraft, finns möjligheten att ta upp nya förhandlingar.

Lagrådet förordar med hänsyn till det anförda att ikraftträdandebestämmelserna utformas enligt följande.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007 och tillämpas på inkomstskatt som tas ut på grund av avyttring av tillgång som sker den dagen eller senare. Bestämmelsen i artikel 8 paragraf 2 i avtalet gäller endast för person som enligt artikel 2 paragraferna 2 och 3 i avtalet har fått hemvist i Österrike den 21 augusti 2006 eller senare.